

PROSJEKT DIGITALT PENSUMLISTESYSTEM

1. Bakgrunn og begrunnelse for prosjektet

Historikk

I 2014 ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra UB, USIT, AF, SV og TF for å utrede grunnlaget for digitalisering av pensumlister og pensumressurser. Gjennomgangen avdekket svak innholdskvalitet og brukervennlighet på pensumlistene, samt at pensumoversikter er publisert flere steder; i Fronter, på semestersidene, skriftlige hand-outs eller muntlig. AF har sett på emner for høstsemesteret 2017 som viser at innholdskvalitet og tilgjengelighet på emnenes pensum fortsatt er svak. En UHR-rapport fra 2011, «Fra papir til digitalt pensum», avdekket at UiOs pensumportefølje har en overlapp med trykte kompendier og digital tilgjengelighet på hele 36,5 %. Det er rimelig å anta at overlappen har økt da UB har økt antall tilgjengelig elektroniske ressurser. Det vil kunne medføre at vi betaler Kopinor vederlag for pensum vi allerede har betalt for gjennom abonnement eller anskaffet litteratur.

Status UH-sektoren

Store deler av sektoren er nå i ferd med å få på plass digitale systemer i arbeid med pensumlister, og digitaliserer mer og mer av pensuminnholdet. Til nå har 16 av landets universitet og høyskoler gått til anskaffelse av det digitale pensumlistesystemet Leganto. Av disse har ni av ti universiteter, inkludert UiO og alle våre samarbeidspartnere i BOTT, gått til anskaffelse av Leganto, med implementering i løpet av 2019-2020.

NTNU og UiO har gått inn i et samarbeidskonsortium med 14 andre institusjoner for bruk av Leganto-lisenser. UiB og UiT har anskaffet pensumlistesystemet på egen anbudsrunde. Universitetet i Bergen har i tillegg laget løsninger for digitalisering av pensumlisteinnhold, og erstattet trykte artikkelsamlinger med salg av elektroniske artikler og bokutdrag. Denne litteraturkiosk-løsningen er det også aktuelt å se på som et eget ev underprosjekt for UiOs prosjekt.

Forankring av prosjektet

Rektoratet, administrative studieledere og dekanene, ga sin tilslutning til igangsetting av prosjektet med anskaffelse av digitalt pensumlistesystem våren 2018. Strategisk koordineringsgruppe for administrative IT-systemer (SKAIT) har gitt midler til drift av prosjektet og gjennomføring av implementeringen av Leganto.

Prosjektets formål

Prosjektet har som langsiktig mål å få en helhetlig digitalisert løsning for både pensumlister og pensuminnhold ved UiO. Løsningen vi har valgt er tett integrert opp mot biblioteksystemet Alma, LMS-plattformen Canvas, og skal integreres med UiOs webløsning for emnepresentasjoner på nett (Vortex) og Mine studier.

Digitalt pensumlistesystem skal være den autoritative kilden for data om pensum og tilgang til tilgjengelig elektronisk pensum. Prosjekt digitalt pensum, med innføring av et digitalt pensumlistesystem og innføring av en integrert løsning for digitalisering av pensuminnhold er en viktig del av etablering av en IT-infrastruktur som bidrar til et helhetlig digitalt læringsmiljø ved UiO.

2. Mål og ønskede gevinster

Nivå	Beskrivelse
Formål	Prosjekt digitalt pensum har som mål å få en helhetlig digitalisert løsning for arbeidsprosessene med pensumlister og pensuminnhold, med én autoritativ kilde for brukerne å forholde seg til for data om pensum. Prosjektet skal bidra til oppfyllelsen av et helhetlig digitalt læringsmiljø ved UiO.
Effekt mål	<ul style="list-style-type: none">• Strukturering av arbeidsflyt på en mer helhetlig måte som også inkluderer universitetsbiblioteket og bruk av deres ressurser• Innføring av én autoritativ kilde for data om pensum• Mulighet for beregning av om valgte pensumbidrag er innenfor Kopinoravtalen, eller vil kreve rettighetsklarering• Få innebygde kontrollfunksjoner som gjør at det kan gis tilbakemeldinger på om valgt litteratur er nyeste utgave, tilgjengelig i digital form, eller ute av trykk.• Bedre brukeropplevelse og mulighet for bruk av pensumlisten som arbeidsverktøy, både for student og faglærer• Økonomiske innsparinger• Administrative innsparinger
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none">• Implementert pensumlistesystemet Leganto ved UiO• Systemet har blitt en viktig komponent i et helhetlig digitalt læringsmiddelsystem ved UiO• Fått til et velfungerende BOTT-samarbeid om behov og krav til videreutvikling• Få digitalisert pensuminnholdet i en litteraturkiosk-løsning

3. Rammebetingelser

UiOs medlemskap i BIBSYS' pensumlistekonsortium innebærer at prosjektet får følgende rammer å forholde seg til:

- Konsortiets styre, som vedtar budsjett og plan for leveranser påfølgende år
- Årlige møter med de andre medlemsinstitusjonene i konsortiet
- Unit og Units oppgaver i arbeidet med Leganto opp mot institusjonene og leverandør:
 - Bistand i implementeringen av systemet og tett oppfølging i oppstartfasen
 - Støttetjenester (veiledninger, support)
 - Nasjonale tilpasninger og integrasjoner
 - Kontraktsadministrasjon og oppfølging av leverandør og deres forpliktelser

4. Prosjektets leveranser og avgrensning

Leveranser	Beskrivelse
Fase 1 <i>Planlegging</i> <i>Kartlegging</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Utarbeide planverk; prosjektplan, milepælsplan, interessentkartlegging og kommunikasjonsplan, ROS- analyse og beslutningsmatrise,▪ avklare juridiske rammer (eks personvern, Kopinor o.l.), økonomiske rammer▪ Etablering av prosjekt- og styringsgruppe, kontakt til aktuelle nettverk og samarbeidsfora.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Planlegging av pilot▪ Pilotering; prosesskartlegging og arbeidsrutiner▪ Kartlegging og testing og gjennomføring av systemintegreringer▪ Kartlegging arkiverings-ordning og rutiner▪ Erfaringsutveksling nasjonalt
Fase 2 <i>Gjennomføring</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Implementering av Leganto ved UiO<ul style="list-style-type: none">○ Pilotering V(forberede emnene) &H2019○ Full utrulling H2019 (forberedelse av emnene starter H) og V 2020
Fase 3 <i>Etablering</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Prosjektet etablerer modell for forvaltningsorganisasjon V2020▪ herunder rutiner for brukerstøtte og veiledninger for bruk av systemet og arbeidsrutiner▪ Prosjektet etablerer et driftsregime for overføring til linja; etablering av mottaksapparat
Fase 4 <i>Driftssetting</i> <i>Gevinstrealisering</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Overføring av prosjekt til linja▪ Gevinstrealiseringsplan▪ Vedlikehold

5. Vurdering av usikkerhet i prosjektet: Trusler og muligheter

Trusler	Beskrivelse	Reduserende tiltak
Motstand	En tretthet i organisasjonen for å innføre nok et digitalt system og eventuelle tap av egne «hjemmelagde» system	Gode planer for involvering og kommunikasjon med alle brukergrupper og interessenter
Ressurser til digital support	Finne en god organisatorisk modell for teknisk support for et pensumlistesystem.	Foreta erfaringsutveksling med andre institusjoner i BIBSYS-konsortiet. Tidlig finne en modell som er tilpasset UiOs størrelse og behov. Vurdere eventuelle stillingsressurser/flytting av stillingsressurser
Manglende integrering	Det er en fare for at målet om én autoritativ kilde for studentene til data om pensum og pensuminnhold ikke kan oppnås dersom ikke alle ønskede integrasjoner mellom digitalt pensumlistesystem og andre digitale systemer, som semestersider/mine sider på nett, ev. løsning for litteraturkiosk og bruk av Canvas fungerer optimalt, samt at faglærere/emneansvarlige kan bruke flere/andre plattformer for publisering av data for pensum	Alle kjente integreringer med disse systemene må kunne testes tidlig i piloteringen, initiere faglige diskusjoner i pilotene på hva som skal regnes som pensum, og hvilke kriterier et pensum må oppfylle for å defineres som pensum.

Muligheter	Beskrivelse	Tiltak
Digitalt pensumlistesystem som pedagogisk verktøy	Digitale pensumlistesystemer har innebygde funksjoner for både studenter og emneansvarlige for å bruke systemet i en faglig-pedagogisk kontekst, som å etablere egne "bibliotek", legge inn lesenotater, lage leselogg, få oversikt over studentenes pensum-lesevaner og kjøre ut statistikk	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbeide med LINK om faglig-pedagogisk opplegg - Lage fokusgrupper med studenter og emneansvarlige underveis for å teste ut de faglig-pedagogiske elementene i Leganto - Lage brukersider på nett med tips og råd
På sikt, og utenfor nåværende ramme av prosjektet : Erstatte papirkompandier med e-kompandier	En godt integrert løsning mellom digitalt pensumlistesystem, ev. BOLK, et litteraturkiosk-system, og «mine sider» (studentenes personlige semestersider med de emner studenten går på) vil legge grunnlaget for en heldigital kompendieløsning for UiO	<ul style="list-style-type: none"> - Lage avtale med UiB om å ta i bruk deres Litteraturkiosk-løsning (http://www.uib.no/student/91985/kompendiene-er-n%C3%A5-digitale) - Se på eventuelle muligheter for integrasjon av BOLK (Kopinors klareringssystem for pensuminnhold)

		- Lage en plan for å avvikle kopiutsalget – driftet av Akademika på vegne av UiO) og erstatte denne med en digital litteraturkiosk-løsning.
--	--	---

1. Valg av alternativ og kost/nytte-vurdering

5.1. Alternative løsninger/konsepter med vurdering og valg

Det var i begynnelsen av konseptfasen en vurdering på om vi skulle gå ut på åpent anbud for anskaffelse av digitalt pensumlistesystem. I løpet av denne beslutningsprosessen endret premissene seg. Flere og flere institusjoner gikk til anskaffelse av pensumlistesystemet Leganto, enten via anbud eller via medlemskap i BIBSYS-konsortiet. Leganto har blitt det systemet som peker seg ut som det dominerende i Norge, og flere institusjoner vil ha implementert systemet innen utgangen av 2019, blant annet UiB og UiT. Dette medførte at prosjektet kjørte testing av systemet høsten 2018 med følgende interessenter:

- Fra AF: Seksjon for studieadministrative datasystemer (Canvas-gruppe)
- Seksjon for kommunikasjon og studentinformasjon
- USITs gruppeleder for Gruppe for brukeropplevelse
- Universitetsbibliotekets Digitale tjenester, og UBs rådgiver på biblioteksystemet Alma

Prosjektet gikk også inn i en erfaringsinnhenting fra to av de institusjonene som har gått til anskaffelse av Leganto, UiB (anskaffet via eget anbud med UiT) og OsloMet (anskaffet ved innmeldelse i konsortiet).

Erfaringene fra disse prosessene, tidsrammer, økonomiske rammer og mulighet for tett oppfølging og support i driftsfasen medførte at prosjektet gikk inn for den anbefaling at UiO skulle melde seg inn i pensumlistekonsortiet.

Det ble også vurdert om prosjektet skulle begynne på en fullskala implementering med én gang. Dette har prosjektet erfart at ikke er en optimal og god kvalitetssikret vei i implementeringen av systemet. Prosjektet har derfor landet på at første fase av prosjektet blir en piloteringsfase, mens full implementering kommer i andre fase.

5.2. Gevinstoversikt

Gevinstoversikten retter seg både mot et pensumlistesystem og en litteraturkioskløsning.

Gevinster	For hvem, og hvordan fremkommer gevinsten?	Forutsetninger for at gevinsten skal kunne realiseres?
Effektivisering Tidsbesparelse	<i>Administrative</i> <i>Vitenskapelige</i> <i>Studenter</i> Enklere prosess for utvelgelse av pensum og enhetlig arbeidsflyt for pensumlistene.	Automatiske overføringer av data knyttet til utvelgelse av pensum, pensumressurser og – innhold.

	<p>Lettere integrasjon av andre pensumressurser enn artikler og bøker (f.eks. video).</p> <p>Enklere prosess for utvelgelse av pensum og enhetlig arbeidsflyt for pensumlister</p>	
Kvalitetssikring	<p><i>Administrative institutt</i> <i>Universitetsbiblioteket</i> <i>Vitenskapelige</i></p> <p>Systemet gir beskjed om valgt litteratur er nyeste utgave, eller er ute av trykk, og om valgt litteratur er tilgjengelig i digital form (eks: e-bøker og artikler).</p> <p>Mulighet for beregning av om valgte pensumbidrag er innenfor Kopinoravtalen, eller vil kreve klarering</p>	
Brukervennlighet	<p><i>Studenter</i> <i>Vitenskapelige</i></p> <p>Pensum samlet på ett sted med kobling direkte til biblioteksressurser og digitale ressurser</p> <p>Umiddelbar oversikt over hva som er artikler, i bøker, trykket eller digitalt tilgjengelig</p> <p>Bedre brukeropplevelse og mulighet for bruk av pensumlisten som arbeidsverktøy</p> <p>Enklere å legge inn universelt utformede pensumressurser.</p>	
Besparelser	<p><i>Institusjonen</i> <i>Studentene</i></p> <p>Billigere pensum</p> <p>Muligheter for å velge ut hvilke artikler en har bruk for, da litteraturkiosken vil tilby enkeltartikler og ikke bare artikkelsamlinger</p> <p>Valgfritt hva som ønskes å printes ut/ha på skjerm</p>	

6. Grov tidsplan og milepæler

<i>Fase</i>	<i>Tidsangivelse</i>	<i>Leveranser</i>	<i>Ressurser</i>
-------------	----------------------	-------------------	------------------

Planlegging og kartlegging	V &H 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Avtaleinngåelse Units konsortium for anskaffelse av Leganto • Planverk på plass • Etablering av prosjektorganisasjon • testing av systemintegreeringer, arkiveringssystem for pensumlister • Planlegging og oppstart av pilotering (herunder planlegging av og opplæring av pilotmiljøene) • Evaluering av pilot for rigging av full skala utrulling 	
Etablering	H 2019-V 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Pilotering (H2019) • Brukeropplæring • Etablering av brukerstøtteapparat • Utarbeide driftsregime og forvaltningsorganisasjon • Fullskala utrulling (V2020) 	
Overføring til linja/ Gevinstrealisering	Høst 2020-	<ul style="list-style-type: none"> • Overføring av prosjekt til linja • Vedlikehold 	

7. Organisering, roller og ansvar

Avdeling for fagstøtte er prosjekteier. Prosjekteier nedsetter en styringsgruppe, prosjektleder og prosjektgruppe med deltakelse fra enhetene.

Prosjekteier:

- Hanna Ekeli

Styringsgruppe (OBS ikke fullstendig enda):

- Fakultet: Studieleder Tone Vold Sarnes SV
- Fakultet: Seksjonssjef institutt for helse og samfunn Anne-Gunn Thyrum Nilsen, MED
- Fakultet: studiedekan Knut Martin Mørken, MN
- USIT: seksjonssjef, Magnus Korvald
- UB: underdirektør Håvard Kolle Riis
- Studentrepresentant

Prosjektleder:

- Mette Torp Christensen, Avdeling for studieadministrasjon, seksjon for studiekvalitet

Prosjektgruppe:

- Petter Jørgensen Thorshaug, Avdeling for studieadministrasjon, seksjon for studiekvalitet
- Sven Høgdahl, Underavdeling for brukernære tjenester- gruppe for brukeropplevelse
- Cecilie Aune og Dina Norborg, Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt- seksjon for samfunnskontakt
- Christine Rostgaard, Universitetsbiblioteket- digitale tjenester
- Darrin Joseph Corbin, Avdeling for studieadministrasjon- seksjon for digitale tjenester

8. Interessenter/målgruppe

Følgende interessenter er identifisert:

- Studenter
- Administrative ansatte med ansvar for emneplanlegging ved fakulteter og institutter
- Vitenskapelige ansatte med ansvar for emneplanlegging og undervisning
- USIT
- UB
- Avdeling for studieadministrasjon
- LINK
- Personvernombud
- Arkiv
- KOPINOR

*